DOI: https://doi.org/10.53486/sstc2026.v3.79
CZU: 004.8:657.007.3

THE IMPACT OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE ON THE FINANCIAL - ACCOUNTING PROFESSION

IMPACTUL INTELIGENȚEI ARTIFICIALE ASUPRA PROFESIEI FINANCIAR – CONTABILE

CACIUR Monica, masterand, specialitatea: Contabilite, audit financiar şi expertiză contabilă
ORCID ID: 0009-0005-0707-8227
Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava, România,
Suceava, strada Universității, nr. 13
email: caciur.monica@yahoo.com

Abstract: *Against the backdrop of unprecedented economic, scientific and technical growth, it marked the beginning of the era of artificial intelligence, a technology that is reconfiguring the entire contemporary society. This technological force, considered one of the most advanced technologies in the world, leaves its mark on every detail of our reality, from the simplest tasks to large-scale industrial processes. The financial-accounting field is constantly subject to the need to adapt, due to the permanent changes that occur, from accounting regulations to the way accounting is organized. A new challenge for the accounting field is represented by the emergence and integration of artificial intelligence in the organization of accounting activities. As digitalization and new technologies redefine the structure of today's world, human adaptability is transformed from an option into an imperative necessity in the face of new challenges. The purpose of this paper is to evaluate the impact of artificial intelligence on the accounting profession through AI programs, based on the study of national and international specialized literature.*
Keywords: *artificial intelligence, accounting regulations, digitalization, ChatGPT, Gemini, Microsoft Copilot*
JEL CLASSIFICATION: **M41, O33**

INTRODUCERE

De la un deceniu la altul, a existat un progres, o inovație care a schimbă lumea. În prezent această inovație este reprezentată de apariția inteligenței artificiale, prin programele dezvoltate cu ajutorul acesteia. Profesia financiar – contabilă este în continuă adaptare datorită apariției tehnologiilor de AI, care schimbă munca profesioniștilor contabili şi care au impact asupra vieții oamenilor din întreaga lume (Kroon et al., 2021). Folosirea AI oferă informaţii relevante, însă aceasta nu poate înlocui gândirea critică, abilitățile de rezolvare a problemelor sau creativitatea. Un progres semnificativ în domeniul inteligenței artificiale este generat de apariția modelelor mari de limbaj, care prezintă potenţiale beneficii, dar și provocări în profesia financiar – contabilă, în ceea ce privește adaptarea la situaţia actuală (Dumitrașcu, 2024). Modelele mari de limbaj sunt modele de învățare automată care permit înțelegerea și generarea unui limbaj natural și sunt antrenate cu volume uriașe de text care să-i permită înțelegerea informațiilor, modelelor, gramatica limbajului uman (Brown, 2020). Acestea au evoluat în ultimii ani de la simple instrumente de suport, la instrumente de facilitare a învățării în majoritatea domeniilor. Odată cu apariția AI, care a însemnat debutul erei revoluționare a inovației, au apărut și chatboți bazați pe modele de limbaj antrenați să răspundă și să rezolve cât mai multe sarcini.

În prezent, AI înregistrează progrese semnificative și în domeniul financiar – contabil, prin intermediul modelelor de limbaj care pot contribui la eficientizarea unor sarcini de contabilitate financiară, accelerând procesul de înregistrare a operațiunilor și contribuind la sporirea productivității (Henriques, 2023). Unii cercetători au discutat despre impactul tehnologic şi de reglementare asupra profesiei contabile, susținând că inovaţia distruge şi creează simultan unele sarcini sau chiar locuri de muncă (Grosu et. al., 2023; Cosmulese, 2023). Automatizarea a modificat conținutul sarcinilor, unele dintre acestea fiind înlocuite de software-uri specializate cu inteligență artificială (Gardner & Bryson,

2021). În acest sens, rolul profesiilor contabile și de audit vor suferi schimbări, de la acțiunile repetitive și consumatoare de timp, la activități automatizate, bazate în special pe consiliere financiară și de afaceri specializată. Totuși, adaptabilitatea tehnologică și lipsa rezistenței la schimbare vor constitui provocări majore pentru profesioniștii care nu se aliniază viitoarelor standarde ale societății (Lazari et al., 2023).

Având în vedere acest context, prin acest articol ne propunem să evidențiem impactul inteligenței artificiale asupra profesiei financiar – contabile prin intermediul programelor/ chatboților. Pentru a atinge acest scop au fost formulate următoarele obiective:

O1: Analiza literaturii de specialitate naționale și internaționale în vederea identificării principalelor programe de inteligență artificială.

O2: Identificarea și prezentarea pe baza literaturii de specialitate a potenţialelor avantaje, beneficii, limite, dar şi riscuri asociate cu implementarea programelor de inteligență artificială în profesia financiar – contabilă.

Metodologia utilizată se bazează pe o cercetare fundamentală, prin analiză teoretică și interpretare critică a literaturii de specialitate, prezentată în T*abelul nr. 1.*

CONȚINUT DE BAZĂ

Analiză succintă a surselor bibliografice în domeniul problemei cercetate

Pe baza literaturii de specialitate vom identifica principalele programe AI utilizate în profesia contabilă, dar și caracteristicile, potențialele avantaje sau limitări ale acestora.

Tabelul 1. Metaanaliză - Programe de inteligență artificială integrate în profesia financiar - contabilă

NNr. crt.	Autor/ An	Titlul lucrării	Scop/ Obiective	Rezultate obținute	Concluzii/ Recomandări
11.	Dumitraş cu, 2024	Inteligenţa artificială, provocări pentru profesia contabilă. Cazul ChatGPT	Obiectivele de cercetare sunt de a testa capacităţile programului ChatGPT, în profesia contabilă. Un alt obiectiv este înţelegerea modul în care tehnologiile emergente, cum ar fi AI, transformă munca de zi cu zi a profesionistului contabil	Primul experiment a fost pregătirea bilanţul iniţial, unde ChatGPT a pregătit corect situaţia financiară. Apoi s-au analizat toate tranzacţiile companiei. ChatGPT a operat corect doar 50% din tranzacţii şi a făcut câteva erori în înregistrările şi explicaţiile din Registrul Jurnal. La publicarea bilanţului iniţial, s-a constatat că nu a fost respectată ecuaţia bilanţieră contabilă. La solicitarea unei analize contabile a unei tranzacţii de achiziție, ChatGPT a răspuns corect, însă s-a identificat o eroare matematică, iar la înregistrarea prestării serviciilor, ChatGPT a creat confuzie între contul de clienți și cel de datorii. ChatGPT nu a putut efectua unele sarcini mai complexe, cum ar fi regularizarea TVA-ului sau închiderea conturilor de venituri şi cheltuieli, însă după mai multe clarificări, acestea au fost rezolvate.	Lucrarea concluzionează că, în timp ce utilizarea IA pentru contabilitate într-o lume dinamică prezintă beneficii şi oportunităţi, există şi unele provocări de înfruntat. Contabilii pot aborda în mod eficient aceste preocupări, adoptând o abordare proactivă şi etică a utilizării responsabile a acestor instrumente.
52.	Abeyseke ra, 2024	ChatGPT and academia on accounting assessments	Scopul cercetării este investigarea modului în care ChatGPT poate deveni un agent uman util în furnizarea de soluții, evaluarea folosind întrebări cu variante	Din primul set de întrebări despre contabilitatea financiară primară, ChatGPT a răspuns greșit la două întrebări. S-a identificat aplicarea eronată a principiului contabilității de angajamente, dar și dificultăți în înțelegerea conținutului, o dificultate în ceea ce privește conținutul despre tranzacțiile intragrup cu stocuri, mai exact nu a eliminat din calcul tranzacțiile	Soluțiile oferite de ChatGPT au arătat că este furnizor de date și soluții, mai degrabă decât un specialist antrenat fiecărui domeniu.

			multiple de răspuns din domeniul contabilității financiare. (Abeysekera, I. 2024)	intragrup de vânzare-cumpărare. O altă dificultate s-a înregistrat în domeniul contabilității consolidate, mai exact, ChatGPT însă nu a înțeles concepul de entitate de grup. S-a remarcat dificultăți în operațiunile de reevaluare în cadrul entităților de grup, aplicând aceleași principii din cadrul entităților individuale.	
43.	Biancone & Chmet, 2024	Role of ChatGPT in the accounting field.	Scopul lucrării se referă la impactul ChatGPT asupra profesiei contabile. Obiectivele cercetării sunt de a analiza modul în care ChatGPT poate simplifica și îmbunătății o gamă largă de procese contabile.	O eroare a ChatGPT a fost identificată în atribuirea eronată a elementelor bilanțiere, precum și lipsa înregistrării amortizărilor și ajustărilor pentru depreciere la întocmirea bilanțului. S-a identificat efectuarea de erori contabile, incapacitatea de a efectua analize detaliate sau comparații între diferite scenarii.	Analiza rezultatelor cercetării evidențiază utilitatea ChatGPT doar ca un instrument de sprijin în pregătirea situațiilor financiare, însă acesta nu poate înlocui expertiza umană.
4.	İkvan et al., 2025	Evaluation of the Role of Chatbots in Accounting Science and an Application: Financial Statement Analysis with Gemini.	Studiul are ca scop evaluarea rolului tehnologiei AI în profesia contabilă, prin intermediul chatbot-ului Gemini.	Rezultatele obținute de chatbot-ul Gemini la analizele financiare de bază prezintă o rată a răspunsurilor corecte de 87,5%, iar pentru nivelul mediu și avansat de dificultate o rată de 86%. La solicitările utilizatorului, Gemini a reușit să răspundă corect la întrebări precum, enumerarea elementelor de activ și pasiv, calcularea indicatorilor precum marja profitului brut, marja profitului net, costul bunurilor vândute, rata de rotație a stocurilor, a creanțelor, gradul de îndatorare, de profitabilitate, prezentarea elementelor unui cont de profit și pierdere. Pe baza indicatorilor stabiliți, chatbot-ul Gemini e reușit să elaboreze analiza financiară solicitată. În testarea performanței modelului Gemini, s-a constatat că s-au produs erori în ceea ce privește clasificarea elementelor din bilanț, dar și în calculul indicatorului de lichiditate, a activelor curente sau a rotației capitalului propriu, dar și erori de calcul matematic.	Aplicațiile de AI ajută la analiza unor seturi de date, interpretarea situațiilor financiare, calculația costurilor, prognoză financiară, audit, etică, sau chiar consultanță în contabilitate, însă este imperativ totuși ca acestea să fie verificate de un profesionist, întrucât AI nu substituie competențele și raționamentul acestuia.
5.	Spörer, 2025	Can AI Read Like a Financial Analyst? A Financial Touchstone for Frontier Language Models Such as Gemini 2.5 Pro, o3, and Grok 4 on Long-Context Annual Report	Scopul cercetării este de a evalua performanța modelul Gemini 2.5 Pro și Grok. În analiză au fost colectate 480 de rapoarte financiare anuale de la companii cotate la bursă din diverse țări.	Din analiză reiese faptul că modelul Gemini a înregistrat cea mai bună performanță pentru textele financiare, cu o rată de precizie de 91,6%. De exemplu, la o întrebare aparent simplă despre forma jurifică a companiilor supuse analizei, Gemini și celelalte modele au inventat forme juridice incorecte, ceea ce evidențiază tentința de suprageneralizare a modelelor de AI. În ceea ce privește analiza erorilor, s-a constatat că ponderea cea mai mare o reprezintă erorile cauzate de lipsa de informații sau informații parțiale, urmate de erorile cauzate de neînțelegerea contextului.	Modelul Gemini de la Google reprezintă un model de inteligență artificială cu o performanță ridicată în ceea ce privește domeniul financiar.

		Comprehension.			
6.	Rane et al., 2024	Gemini or chatgpt? efficiency, performance, and adaptability of cutting-edge generative AI in finance and accounting	Cercetarea explorează modul în care Gemini sporește eficiența și performanța în domeniul financiar-contabil și audit.	Gemini prezintă informațiile într-un mod mai accesibil, are o capacitate mai mare de a interpreta informații din surse diferite sau de a detecta acele situații financiare neobișnuite, oferă asistență financiară utilizatorilor, utilizând informațiile cele mai recente de pe web. Autorii subliniază capacitatea modelului Gemini de a accesa date de piață în timp real și elaborarea rapoartelor predictive pe baza datelor istorice, remarcându-se prin precizie și capacitate multimodală.	Modelul de inteligență artificială Gemini se remarcă prin precizia și complexitatea în analiza rapoartelor financiare, rapoartelor de audit sau de evaluare a riscurilor.
7.	McGee, 2025	Utilizarea inteligenței artificiale pentru rezolvarea problemelor contabile: un studiu comparativ al Microsoft Copilot și Grok.	Această lucrare are ca scop compararea performanței dintre (Copilot și Grok), în ceea ce privește înregistrările contabile specifice unei achiziții de acțiuni ordinare, într-un registru jurnal.	Rezultatele cercetării evidențiază faptul că atât Microsoft Copilot, cât și Grok au generat inițial înregistrări contabile incorecte, evidențiind operațiunea ca pe o achiziție de active, nu de acțiuni ordinare. După mai multe clarificări din partea utilizatorului, operațiunea a fost înregistrată corect. Ambii asistenți au calculat corect activele nete.	Cu toate că acești asistenți oferă rezultate argumentate și detaliate, totuși acestea sunt predispuse la interpretări eronate ale cerințelor.

Sursa: Compilare autori pe baza literaturii de specialitate

După cum se prezintă și în literatura de specialitate, în prezent, profesia financiar-contabilă traversează printr-o perioadă de adaptare, atât la noile tehnologii, cât și în ceea ce privește digitalizarea, iar integrarea inteligenței artificiale în cadrul acestei profesii devine un lucru imperativ.

Descrierea metodelor de cercetare utilizate

În vederea elaborării prezentei cercetări, au fost utilizate ca metode de cercetare, metoda analizei documentare, care a constat în revizuirea literaturii de specialitate asupra studierii impactului inteligenței artificiale asupra profesiei contabile. De asemenea, a mai fost utilizată metoda comparativă, conform căreia am identificat și comparat programele AI utilizate în activitatea contabilă. Un rol esențial l-a avut și metoda sintezei, utilizată în prezentarea informațiilor obținute din surse diverse, în vederea formulării unor concluzii rezonabile asupra impactului acestor programe. În acest sens, prin combinarea acestor metode, cercetarea prezintă o perspectivă asupra impactului programelor AI în profesia comtabilă.

Rezultatele obţinute

Rezultatele obținute evidențiază faptul că principalele programe de AI utilizate în profesia contabilă sunt ChatGPT, Gemini, Copilot, fiecare având atât beneficii, cât și limitări în generarea de răspunsuri. Este evident faptul că rolul profesioniștilor contabili evoluează de la simple înregistrări contabile și rapoarte financiare, la consultanță și analiză de specialitate, iar aceste programe pot fi considerate un aliat în procesul de automatizarea a sarcinilor de rutină, oferind posibilitatea experților contabili să se concentreze mai mult pe consultanță strategică. Prin urmare, aceste programe de AI nu oferă o certitudine în generarea răspunsurilor și nu pot înlocui pe deplin competențele și raționamentul unui profesionist contabil, ci doar îi pot ușura munca.

CONCLUZII

În concluzie, AI impactează profesia financiar-contabilă prin intermediul programelor. Pe de o parte, unii cercetări evidențiază faptul că integrarea AI în profesia contabilă prin aceste programe contribuie la eficientizarea muncii, iar persoanele care integrează în munca lor aplicațiile de AI vor fi capabile să rezolve sarcinile mai eficient, iar munca lor va fi de o calitate superioară. Pe de altă parte,

alte studii au constatat că AI reprezentată de chatboți, nu generează o mare performanță pentru profesioniștii contabili, iar utilizarea acestor programe produce erori, fiind totuși imperativă judecata profesioanală în rezolvarea sarcinilor. În aceiași linie de idei, unele articole evidențiază că asistenții AI sunt capabili să îndeplinească sarcini relativ simple de contabilitate, însă pot face greșeli în rezolvarea sarcinilor complexe. Alte cercetări au concluzionat că utilizarea AI prin intermediul asistenților contribuie la reducerea timpului de lucru, însă trebuie acordată o atenție sporită în combaterea erorilor, fiind necesară interacțiunea umană pentru rezolvarea acestora.

REFERINȚE:

1. Abeysekera, I. (2024). ChatGPT and academia on accounting assessments. Journal of Open Innovation: Technology, Market, and Complexity, 10(1), 100213, https://doi.org/10.1016/j.joitmc.2024.100213.
2. Biancone, P., & Chmet, F. (2024). Role of ChatGPT in the accounting field. In Digital Transformation in Higher Education Institutions (pp. 139-153). Cham: Springer Nature Switzerland, https://doi.org/10.1007/978-3-031-52296-3_8.
3. Brown, T.B. (2020). Language models are few-shot learners", arXiv Preprint, arXiv:2005.14165.
4. Cosmulese, C. G. (2023). A Brief Incursion Into The Drivers Of The Adoption Behavior Of Digital Tools By Accounting Professionals. The USV Annals of Economics and Public Administration, 23(2 (38)), 169-178.
5. Dumitraşcu, L.-M. (2024), The Artificial Intelligence, Challenges for Accounting Profession. The Case of ChatGPT, Audit Financiar, XXII, 1(173)/2024, 146-161, http://dx.doi.org/10.20869/AUDITF/2024/173/005
6. Gardner, E.C.; Bryson, J.R. (2021). The dark side of the industrialisation of accountancy: Innovation, commoditization, colonization and competitiveness. Ind. Innov., 28, 42–57, https://doi.org/10.1080/13662716.2020.1738915.
7. Grosu, V., Cosmulese, C. G., Socoliuc, M., Ciubotariu, M. S., & Mihaila, S. (2023). Testing accountants' perceptions of the digitization of the profession and profiling the future professional. Technological Forecasting and Social Change, 193, 122630.
8. Henriques T (2023). Tecnologia como aliada ou inimiga da criatividade humana: a discussão em torno do ChatGPT. The Trends Hub, 1(3). https://doi.org/10.34630/tth.vi3.5096.
9. İkvan, A., Velioğlu, H., & Demirkol, Ö. F. (2025). Evaluation of the Role of Chatbots in Accounting Science and an Application: Financial Statement Analysis with Gemini. Journal of Current Researches, 15. https://doi.org/ 10.26579/jocrebe.15.2.1.
10. Kroon, N., Alves, M., & Martins, I. (2021). The Impacts of Emerging Technologies on Accountants Role and Skills: Connecting to Open Innovation – A Systematic Literature Review, https://doi.org/ 10.3390/joitmc7030163
11. Lazari, L., Grigoroi, L., Bajan, M., & Grabarovschi, L. (2023). Provocările contabilității: economia circulară și inteligența artificială, In International Scientific Conference on Accounting ISCA 2023 April 6-7, Chisinau, Republic Of Moldova. https://doi.org/10.53486/isca2023.02.
12. McGee, R. (2025). Using Artificial Intelligence to Solve Accounting Problems: A Comparative Study of Microsoft Copilot and Grok. Working Paper.
13. Rane, N., Choudhary, S., & Rane, J. (2024). Gemini or chatgpt? efficiency, performance, and adaptability of cutting-edge generative artificial intelligence (ai) in finance and accounting. Efficiency, Performance, and Adaptability of Cutting-Edge Generativ. Electronic Journal SSRN: https://ssrn.com/abstract=4731283
14. Spörer, J. (2025, November). Can AI Read Like a Financial Analyst? A Financial Touchstone for Frontier Language Models Such as Gemini 2.5 Pro, o3, and Grok 4 on Long-Context Annual Report Comprehension. In Proceedings of the 6th ACM International Conferince (ICAIF '25), November 15–18, 2025, Singapore, Singapore https://doi.org/10.1145/3768292.377041.

Coordonator științific: GROSU Veronica, prof. univ. dr.
ORCID: 0000-0003-2465-4722
Universitatea „Ștefan cel Mare" din Suceava, România,
Suceava, strada Universității, nr. 13
email: veronica.grosu@usm.ro